

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідас ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19-04- 05.01/076.00.1/Б/ОК20- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 10 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
бізнесу та сфери обслуговування
(назва факультету)

30 серпня 2023 р., протокол № 05

Голова Вченої ради

Галина ТАРАСЮК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “ОСНОВИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ”

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «БАКАЛАВР»
спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», освітньо-
професійна програма «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
факультет бізнесу та сфери обслуговування

(назва факультету)

кафедра інформаційних систем в управлінні та обліку

(назва кафедри)

Схвалено на засіданні кафедри
інформаційних систем в управлінні та обліку
(назва кафедри)

29 серпня 2023 р., протокол № 06

Завідувач кафедри

Сергій ЛЕГЕНЧУК

Гарант освітньо-професійної програми

Катерина БУЖИМСЬКА

Розробник: д.е.н., проф. ЖИГЛЕЙ Ірина

(науковий ступінь, посада, ПРІЗВИЩЕ, власне ім'я)

Житомир
2023 – 2024

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19-04- 05.01/076.00.1/Б/ОК20- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 10/2

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Нормативна	
	Спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»		
Модулів – 2	Група ПВ-8	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		2-й	2-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 3,5	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	32 год.	8
		Практичні, семінарські	
		32 год.	6
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
		56 год.	106
		Індивідуальні завдання:	
		Вид контролю:	
екзамен	екзамен		

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19-04- 05.01/076.00.1/Б/ОК20- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 10/3

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни – формування у студентів сучасної системи знань про концептуальні засади бухгалтерського обліку, основи методології обліку господарської діяльності, основи техніки бухгалтерського обліку, підходи до організації обліку на підприємстві та засади керівництва бухгалтерським обліком в Україні.

Завданням дисципліни є оволодіння принципами бухгалтерського обліку, забезпечення засвоєння методичних підходів, що використовуються в бухгалтерському обліку для відображення інформації про господарську діяльність, набуття навиків застосування технічних прийомів реєстрації облікової інформації, формування уявлення про повний цикл обробки облікової інформації: від первинної фіксації господарських операцій до складання фінансової звітності; дати загальне розуміння значення фінансової звітності та основ організації бухгалтерського обліку на підприємстві.

Результатом вивчення дисципліни є набуття студентами таких загальних **компетентностей**:

СК 8. Здатність застосовувати основи обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.

В результаті вивчення дисципліни студенти повинні оволодіти наступними **програмними результатами навчання**:

ПРН18. Знати основи обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній і біржовій діяльності.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19-04- 05.01/076.00.1/Б/ОК20- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 10/ 4

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ МОДУЛЬ 1

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади бухгалтерського обліку

Тема 1. Предмет та метод бухгалтерського обліку

- 1.1. Предмет бухгалтерського обліку.
- 1.2. Об'єкти бухгалтерського обліку.
- 1.3. Вимірники в бухгалтерському обліку
- 1.4. Елементи методу бухгалтерського обліку.

Тема 2. Бухгалтерський баланс

1.1. Збалансованість господарських засобів та джерел їх утворення: зміст основного рівняння бухгалтерського обліку

- 1.2. Актив і пасив балансу як категорії бухгалтерського обліку
- 1.3. Вплив господарських операцій на баланс підприємства: зміни в балансі

Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис

- 3.1. Рахунки бухгалтерського обліку: поняття, призначення, будова
- 3.2. Активні та пасивні рахунки: поняття, призначення, будова
- 3.3. План рахунків бухгалтерського обліку
- 3.4. Відображення операцій на рахунках способом подвійного запису
- 3.5. Синтетичні та аналітичні рахунки: взаємозв'язок бухгалтерських рахунків з об'єктами обліку, оборотними відомостями та балансом

МОДУЛЬ 2

Змістовий модуль 2. Облік основних господарських процесів

Тема 4. Облік процесу створення підприємства

- 4.1. Створення підприємства: підготовчий етап
- 4.2. Облік процесу створення підприємства: формування власного капіталу

Тема 5. Облік процесу придбання активів підприємства

- 5.1. Облік процесу придбання необоротних активів та нарахування амортизації
- 5.2. Облік процесу придбання оборотних активів

Тема 6. Облік процесу виробництва продукції, виконання робіт та послуг

- 6.1. Облік процесу виробництва продукції
- 6.2. Облік процесу виконання робіт та послуг
- 6.3. Калькулювання собівартості

Тема 7. Облік процесу реалізації готової продукції, виконаних робіт і наданих послуг

- 7.1. Облік процесу реалізації готової продукції
- 7.2. Облік процесу реалізації виконаних робіт та наданих послуг

Тема 8. Визначення та відображення фінансових результатів основних господарських процесів на рахунках обліку

- 8.1. Відображення в обліку фінансових результатів від основної діяльності
- 8.2. Облік формування прибутку від основної діяльності та його розподілу

Тема 9. Основи фінансової звітності

- 9.1. Фінансова звітність: поняття, значення, вимоги до складання
- 9.2. Порядок складання та читання Балансу (звіту про фінансовий стан)
- 9.3. Порядок складання та читання Звіту про фінансові результати

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19-04- 05.01/076.00.1/Б/ОК20- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 10/5

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин денна форма					Кількість годин заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	лаб	інд		с.р.	л	п	лаб
Модуль 1										
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади бухгалтерського обліку										
Тема 1. Предмет та метод бухгалтерського обліку	10	2	2		6	13	1	1		11
Тема 2. Бухгалтерський баланс	10	2	2		6	13	1	1		11
Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис	19	4	6		9	13	2	1		10
Модульна контрольна робота № 1	2	2	-		-					
Разом за модулем 1	41	10	10		21	39	4	3		32
Модуль 2										
Змістовий модуль 2. Облік основних господарських процесів										
Тема 4. Облік процесу створення підприємства	8	2	2		4	13	0,5	0,5		12
Тема 5. Облік процесу придбання активів підприємства	16	4	6		6	13	1	0,5		11,5
Тема 6. Облік процесу виробництва продукції, виконання робіт та послуг	13	3	3		7	13	0,5	0,5		12
Тема 7. Облік процесу реалізації продукції, виконання робіт та послуг	12	3	3		6	13	1	0,5		11,5
Тема 8. Визначення та відображення фінансових результатів основних господарських процесів на рахунках обліку	14	4	4		6	13	1	0,5		11,5
Тема 9. Основи фінансової звітності	14	4	4		6	16		0,5		15,5
Модульна контрольна робота № 2	2	2	-		-					
Разом за модулем 2	79	22	22		35	81	4	3		74
Разом	120	32	32		56	120	8	6		106

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19-04- 05.01/076.00.1/Б/ОК20- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 10/6

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Предмет та метод бухгалтерського обліку	2
2	Тема 2. Бухгалтерський баланс	2
3,4,5	Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис	6
6	Тема 4. Облік процесу створення підприємства	2
7,8,9	Тема 5. Облік процесу придбання активів підприємства	6
10,11	Тема 6. Облік процесу виробництва продукції, виконання робіт та послуг	3
11,12	Тема 7. Облік процесу реалізації продукції, виконання робіт та послуг	3
13,14	Тема 8. Визначення та відображення фінансових результатів основних господарських процесів на рахунках обліку	4
15,16	Тема 9. Основи фінансової звітності	4
Разом		32

6. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Передбачається, що в період вивчення дисципліни студент самостійно опрацює теоретичні основи прослуханого лекційного матеріалу, вивчає окремі питання, що передбачені для самостійного опрацювання, поглиблено вивчає літературу на задану тему та здійснює пошук додаткової інформації, готується до виступу на семінарських заняттях та до практичних занять, систематизує вивчений матеріал перед іспитом.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Предмет та метод бухгалтерського обліку	6
2	Тема 2. Бухгалтерський баланс	6
3	Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис	9
4	Тема 4. Облік процесу створення підприємства	4
5	Тема 5. Облік процесу придбання активів підприємства	6
6	Тема 6. Облік процесу виробництва продукції, виконання робіт та послуг	7
7	Тема 7. Облік процесу реалізації продукції, виконання робіт та послуг	6
8	Тема 8. Визначення та відображення фінансових результатів основних господарських процесів на рахунках обліку	6
9	Тема 9. Основи фінансової звітності	6
Разом		56

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19-04- 05.01/076.00.1/Б/ОК20- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 10/7

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Навчання в аудиторіях відбувається в формі лекційних та практичних занять. Для полегшення засвоєння матеріалу використовуються технічні засоби.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Контроль складається з поточного контролю виконання студентами самостійної роботи, модульного контролю та підсумкового (семестрового) контролю.

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Змістові модулі (перелік тем)	Завдання	К-ть годин	Контролюючі заходи	Терміни виконання (тиждень)
1	Тема 1. Предмет та метод бухгалтерського обліку Тема 2. Бухгалтерський баланс Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис	1. Підготовка до лекційних занять	6	Усне опитування під час практичних занять, міні-колоквіуми	1-4
		2. Підготовка до усного опитування та практичної роботи	6	Усне опитування під час практичних занять, ділові ігри, виконання завдання біля дошки, розв'язок задач під наглядом викладача	1-4
		3. Домашнє завдання	6	Перевірка домашнього завдання, тестування	1-4
		5. Підготовка до МКР	3	Проведення МКР	5
Всього на 1-й модуль			21		
2	Тема 4. Облік процесу створення підприємства Тема 5. Облік процесу придбання активів підприємства Тема 6. Облік процесу виробництва продукції, виконання робіт та послуг Тема 7. Облік процесу реалізації продукції, виконання робіт та послуг Тема 8. Визначення та відображення фінансових результатів основних господарських процесів на рахунках обліку Тема 9. Основи фінансової звітності	1. Підготовка до лекційних занять	10	Усне опитування під час практичних занять, міні-колоквіуми	6-16
		2. Підготовка до усного опитування та практичної роботи	10	Усне опитування під час практичних занять, ділові ігри, розв'язок задач під наглядом викладача	6-16
		3. Домашнє завдання	10	Перевірка домашнього завдання, тестування	6-16
		5. Підготовка до МКР	5	Проведення МКР	16
Всього на 2-й модуль			35		
Всього на дисципліну			56		

ПРОМІЖНИЙ (МОДУЛЬНИЙ) КОНТРОЛЬ

Проміжний (модульний) контроль з навчальної дисципліни “Бухгалтерський облік” включає оцінювання результатів самостійного вивчення теоретичного та практичного матеріалу та здійснюється шляхом перевірки графіку відвідування

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19-04- 05.01/076.00.1/Б/ОК20- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 10/ 8

студентами лекційних та практичних занять та відпрацювання відповідного матеріалу (у випадку пропуску занять), перевірки домашніх завдань, усного та письмового опитування і завершується написанням модульної контрольної роботи.

Кожен студент денної форми навчання повинен виконати 2 модульні контрольні роботи за семестр.

Студент може бути допущений до іспиту, якщо він має позитивні оцінки за підсумками кожного з кредитних модулів.

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Семестровий контроль здійснюється шляхом визначення підсумкової оцінки за модулями, написання та оцінювання екзаменаційної роботи студентів.

9. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

ПРОМІЖНИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ

Критерії оцінювання модульного контролю

											Сума
МОДУЛЬ 1				МОДУЛЬ 2							
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2							
T1	T2	T3	МКР №1	T4	T5	T6	T7	T8	T9	МКР № 2	
4	4	8	30	4	4	4	4	4	4	30	100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи № 1

Тестові завдання – 40 тестів по 0,75 балів

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи № 2

Тестові завдання – 40 тестів по 0,75 балів

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Загальна кількість балів та результати семестрового контролю доводяться до відома студента. При проведенні підсумків семестрового контролю необхідно враховувати наступне:

- у разі, якщо студент погоджується з результатом контролю, відповідна кількість балів та оцінка (за національною шкалою та шкалою ECTS) виставляються в екзаменаційну відомість;

- у разі, якщо студент отримав від 0 до 59 балів, то студент повинен скласти екзамен. Допуск до екзамену надається за умови отримання рейтингового балу не

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19-04- 05.01/076.00.1/Б/ОК20- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 10/9

менше 50. У випадку, якщо студент не з'являється на екзамен, в екзаменаційну відомість за національною шкалою виставляється оцінка “незадовільно” (“F” та “FX” відповідно до шкали ECTS) відповідно до отриманого рейтингового балу. Складання іспиту оцінюється в 100 балів та проводиться в тестовій формі без участі викладача працівниками навчально-методичного відділу;

•у разі, якщо студент, який отримав позитивну оцінку за результатами модульного контролю, має бажання підвищити результати семестрового контролю, то він складає екзамен зі всього курсу під час сесії (тестування за розкладом), результати якого виставляються в екзаменаційну відомість.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	Бали
A	Відмінно	90 – 100
B	Добре	82 – 89
C	Добре	74 – 81
D	Задовільно	64 – 73
E	Задовільно	60 – 63
FX	Незадовільно, з обов'язковим перескладанням окремих модулів	35 – 59
F	Незадовільно, з обов'язковим перескладанням повного курсу	1 – 34

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015	Ф-19-04- 05.01/076.00.1/Б/ОК20- 2023
	Екземпляр № 1	Арк 10/10

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>
2. План рахунків бухгалтерського обліку із субрахунками. - <https://document.vobu.ua/doc/3294>
3. Плиса В. Й., Плиса З. П. П389 Теорія бухгалтерського обліку : підручник. Львів : Видавництво ННВК „АТБ”, 2023. 302 с. – Режим доступу: https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/ТВО_2023_short_text.pdf
4. Яковенко С.Л. Бухгалтерський облік: навчальний посібник. ЛФ ХАДФК, 2023. 362 с. – Режим доступу: <https://www.calameo.com/read/007536103276b9558a722>
5. Рязанова Н. О. Бухгалтерський облік : навчально-методичний посібник. Старобільськ : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2022. 287 с. – Режим доступу: <http://dspace.luguniv.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/9069/zamena%2029.03.PDF?sequence=4&isAllowed=y>
6. Довгопол Н.В., Полозова Т.В., Радченко М.О. Бухгалтерський облік: навч. посібник для студентів усіх форм навчання спеціальності 051 – Економіка/ Н.В. Довгопол, Т.В. Полозова, М.О. Радченко. –Харків: ХНУРЕ, 2021. – 300 с. – Режим доступу: <http://publish.nure.ua/catalog/view/105/60/410>
7. Ткаченко Н. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Алерта, 2020. – 190 с.
8. Лишиленко О. В. Бухгалтерський облік. 3-є видання. / О.В. Лишиленко. – К.: Центр навчальної літератури (ЦУЛ), 2020. – 630 с.
9. Скоробагатова Н.Є. Бухгалтерський облік: навч. посіб. / Н.Є. Скоробагатова. – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2017. - 248 с. – Режим доступу: <http://ied.kpi.ua/wp-content/uploads/2015/Бухгалтерський-облік.pdf>
10. Бутинець Ф.Ф. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник для студентів спеціальності 7.050106 “Облік і аудит”. Вид. 3-є, перероб. і доп. – Житомир: ПП “Рута”, 2003. – 444 с.

Додаткова література

11. Жиглей І.В. Бухгалтерський облік як соціальна наука: виклики для України / І.В. Жиглей, С.Ф. Легенчук // Сучасні тенденції розвитку бухгалтерського обліку та оподаткування в Україні: глобальні виклики – управлінські рішення: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 100-річчю Chartered Institute of Management Accountants (CIMA), Ірпінь: Видавництво Університету ДФС України, 2019. – 281 с., . с. 44-46
12. Lehenchuk S., Zhyhlei I., Syvak O. Understanding accounting as a social and institutional practice: possible exit of accounting science from crisis. Accounting and Financial Control. Volume 3, Issue 1, 2019–2020. P. 11-22.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

Вітчизняні періодичні видання з бухгалтерського обліку

Електронні бази даних

Освітній портал Житомирської політехніки

1. www.rada.gov.ua – сайт Верховної ради України
2. www.kmu.gov.ua – сайт Кабінету Міністрів України
3. www.bank.gov.ua – сайт Національного банку України
4. www.nbuv.gov.ua – електронний каталог Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського
5. www.vobu.com.ua – сайт газети «Все про бухгалтерський облік»
6. www.dtkk.com.ua – сайт газети «Дебет-Кредит»